

УДК 658.511

Козіцька Х. –ст. гр. БМ-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВИТРАТИ У ЛОГІСТИЦІ ТА ЇЇ ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Дудкін П.Д.

Логістика має високий потенціал економічної ефективності. Він виявляється у високому рівні організації виробництва і в економії матеріалів і коштів. Розмір ефекту залежить від масштабів поширення логістики. За даними учених, у Західній Європі приблизно 64 % підприємств використовують логістичні функції. Ефективність логістики характеризується такими показниками: рівень запасів; час проходження матеріалів логістичним ланцюгом; тривалість циклу обслуговування замовлення, якість та рівень сервісу; розміри партії вантажів; рівень використання виробничих потужностей; маневреність, адаптивність та стійкість роботи.

Проблема зменшення запасів при доставці вантажів точно в строк дуже актуальна. Це одна з центральних проблем логістики. Підраховано, що змертвіння капіталів у запасах досягає більше 1/3, на утримання запасів споживач витрачає 20-40% усіх витрат, включаючи витрати на транспортно-складські операції. Доставка вантажів точно в строк дає змогу удвічі скоротити час на виконання замовлення споживача, зменшити запаси і тривалість виконання замовлення на підприємстві, що виготовляє продукцію.

Основними в логістиці є витрати на: транспортування; подальше складування товарів; зберігання товарно-матеріальних запасів; одержання, відвантажування та пакування товарів; адміністративні та на обробку замовлень. Основні статті витрат заготівельної логістики — транспортування сировини та напівфабрикатів, їх зберігання та контроль за надходженням матеріалів. У виробничій та розподільчій логістиці найбільшими є витрати на зберігання напівфабрикатів та готової продукції, пакування товарів, їх сортування, реалізацію і транспортування, а також на управлінську діяльність та ін. В економічній літературі з проблем логістики розглядаються 3 види витрат: на закупівлю; на утримання запасів; витрати через відсутність продукції. Витрати на закупівлі пов'язані з оформленням замовлень, договорів, встановленням зв'язків з постачальниками, а також транспортні витрати, якщо вартість перевезень не включена у вартість товару, та витрати на складування та отримання замовлень. Витрати на утримання запасів пов'язані із складським зберіганням продукції протягом визначеного часу і залежать від кількості вантажу, що складається. Втрат через відсутність продукції зазнає, як правило, її виробник.

Фірма має вирішити питання щодо бажаної для неї кількості пунктів зберігання продукції. Чим їх більше, тим швидше можна доставляти товар споживачам. Так як при цьому зростають витрати, рішення щодо кількості пунктів зберігання треба приймати з урахуванням проблем сервісу для споживачів та витрат на розподіл. Велике значення для скорочення часу й витрат обороту має створення на основних транспортних маршрутах великих, добре оснащених терміналів і складських пунктів, на яких широко використовуються пакети й піддони, завдяки чому зменшуються обсяг вантажно-розвантажувальних робіт, час і витрати на їх виконання. Отже, орієнтація на мінімізацію витрат залишається актуальною, але за умови оптимального поєднання витрат основного та оборотного капіталу, задіяного в ринковій стратегії, і прибутку, який він дає. Успішна реалізація цього гарантує високу рентабельність фірми.